

2011. A KISTELEPÜLÉSEK BIZTONSÁGÁNAK AZ ÉVE!

ELŐTERJESZTÉS

*A Polgárőrök, Polgárőr Egyesületek 2011. évi feladatai a közbiztonság védelmében, a
bűnözés megelőzésében
/2011. 01. 21./*

I.

A Polgárőrség a társadalmi bűnmegelőzés legszervezettebb, és legnagyobb létszámú civil szervezete, amelynek hálózata az elmúlt 20 évben folyamatosan fejlődött. Az Országos Polgárőr Szövetség elnöksége, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2010-ben is számos intézkedést és javaslatot tett arra, hogy a polgárőr egyesületek eredményesebb és hatékonyabb, láthatóbb és aktívabb polgárőr szolgálatot szervezzenek, ill. teljesítsenek. A polgárőrök azonosultak a kormány új közbiztonsági célkitűzéseivel és a közrend megerősítésére vonatkozó programjával.

Elismerésre méltó eredményeket értünk el a bűnmegelőzésben és a közbiztonság védelmében kifejtett szervezett, tervszerű munkával, valamint az árvízi védekezésben és a „vörösizap katasztrófa következményeinek felszámolásában tanúsított áldozatvállalással és kiemelkedő szolidaritással.

II.

A 2010. évi szakmai feladatok részletesen az alábbi dokumentumokban kerültek meghatározásra:

- Az OPSZ Közgyűlésén, 2009. december 11-én egyhangú határozattal elfogadott a **„képzettebb polgárőrök, hatékonyabb közszolgálattal a települések biztonságáért”** című 2010. évre szóló programban
- A 2010. évi szakmai programban és munkatervben /22+7 feladat/
- Az OPSZ 2010. évi költségvetésének szöveges indoklásában
- A 2010. május 28-i, ELN/20/2010. számú határozatával jóváhagyott, **„AZ ORSZÁG KÖZBIZTONSÁGÁNAK JAVÍTÁSÁRA, A HATÉKONYABB BŰNMEGELŐZÉSI POLGÁRŐR SZOLGÁLAT ELLÁTÁSÁRA, A MEGSZŰNT POLGÁRŐR EGYESÜLETEK ÚJJÁSZERVEZÉSÉRE ÉS ÚJ EGYESÜLETEK MEGALAKÍTÁSÁRA”** szóló intézkedési tervben
- A támogatási szerződésekben vállalt kötelezettségekben.

/A feladatok végrehajtásának értékelésére a 2011. március 26-i küldött közgyűlésen kerül sor./

III.

Az OPSZ elnökségének 2011. évi munkatervében megfogalmazott főbb célkitűzések:

- A Polgárőrség hatékonyabb, koordináltabb, előre tervezett szolgálattal járuljon hozzá a települések általános közbiztonságának és a lakosság szubjektív biztonságérzetének javításához.
- A Polgárőr Egyesületek – Megyei Polgárőr Szövetségek – kiemelten kezeljék és szervezzék a kistépeléseken a közbiztonság védelmét.
- Az Önkormányzatokkal új alapokra kell helyezni az együttműködést. Az együttműködés új tartalmát ki kell alakítani.

IV.

Javasolt feladatok a polgárőrök, polgárőr egyesületek részére, a 2011. évi bűnmegelőzési, közrend-, közbiztonság védelmi tevékenységekben:

- Az **egyesületek alapos helyzetértékelés alapján**, a települések konkrét veszélyeztetettségi jellemzőit és a helyi igényeket figyelembe véve, valamint a rendelkezésre álló erőforrásokra, várható lehetőségekre támaszkodva **határozzák meg** a 2011. évre vonatkozó **bűnmegelőzési-, közrend- és közbiztonság védelmi feladataikat**.
- A helyi feladatok meghatározásánál, a polgárőr szolgálatok tervezésekor, és a végrehajtás során **kapjon prioritást** az együttműködési megállapodásokban vállalt **rendőrségi és önkormányzati igények teljesítése**.
- A végrehajtási tapasztalatok figyelembe vételével, tervszerű ütemezéssel folytatni kell 2010. május 28-i, ELN/20/2010. számú határozatával jóváhagyott „**Intézkedési Terv**”-ben meghatározott feladatok megvalósítását:
- aktív, látható, kiszámítható és folyamatos minőségi polgárőr szolgálattelátással, erősítsük a közbizalmat és javítsuk az állampolgárok szubjektív biztonságérzetét
- a bűnmegelőzési és közrend-, közbiztonság védelmi szolgálatokat elsősorban a **rendőrséggel, valamint az önkormányzatok rendészeti tevékenységével kell összehangolni, koordinálni**
- a koordinált szolgálattervezéssel, a közös és önálló, valamint **ügyeleti szolgálatok** végrehajtásával járjunk hozzá, hogy a településeken **folyamatos legyen a bűnmegelőzési tevékenység**, és biztosított legyen a jogsértésekre történő **hatékony reagálási képesség**
- a polgárőr egyesületek vezetői vállaljanak kezdeményező szerepet a „**Közbiztonsági Egyeztető Fórumok**” megszervezésében, időszakos összehívásában, és a bűnmegelőzési célból létrehozott „**társadalmi információs hálózat**” működtetésével javítsák a lakosság biztonságérzetét, a polgárőrök bevonásával folytassanak széles körű párbeszédet a kisebb súlyú bűncselekmények, jogsértések megelőzése és felderítése érdekében
- a **polgárőrök, polgárőrvezetők** nyíltan és bátran **vállaljanak felelősséget** a település, település rész közbiztonságáért, lakókörnyezetükben példamutató módon éljenek, ne túsíják el a kisebb súlyú jogsértéseket sem, és határozottan lépjenek fel, kezdeményezzenek intézkedéseket a közbiztonsággal, a normális együttéléssel kapcsolatos visszaállások észlelése esetén
- a helyi lehetőségek függvényében **együttműködést kell szervezni** a területen működő közterület felügyelőkkel, halőrökkel, vadőrökkel, mezőőrökkel, közterületen

szolgálatot ellátó fegyveres biztonsági őrökkel és vagyonvédelmi őrökkel, törekedve a közösségi biztonság összehangolására, az intézkedések átgondolt rendszerének kialakítására

- indokolt esetben a polgárőrök **segítsék az etnikai problémák megoldását**, a kisebbség képviselőivel folytassanak rendszeres párbeszédet, és az arra alkalmas, kisebbséghez tartozó személyeket vonják be a bűnmegelőzési tevékenységbe

4. **A posták és a postai kézbesítők védelme**, valamint a pénzüintézetek, állami és önkormányzati szervezetek, gazdálkodási-, szolgáltatási vállalkozások biztonsága érdekében az **együttműködési megállapodásokban vállalt kötelezettségek** végrehajtása.

5. A lakóközösségek védelme, a bűncselekmények megelőzése, a potenciális bűnelkövetők visszatartása, a biztonságosabb életkörülmények kialakítása, és megerősítése érdekében fejleszteni célszerű a **Szomszédok Egymásért Mozgalmat**.

6. Kistérségi együttműködések kialakításával, „**mobil szolgálatok**”, „**kihelyezett polgárőr csoportok**” szervezésével biztosítsuk a polgárőr egyesületekkel nem rendelkező települések biztonságát, rendszeres ellenőrzését és az eseményekhez (rendezvényekhez) szükséges erőeszközösszpontosítás lehetőségét.

7. Az együttműködőkkel közös és az önálló, **minőségi polgárőrszolgálat** követelményeinek való megfelelés szempontjait fokozatosan érvényesíteni kell, ezért a szolgálatok tervezésénél figyelembe kell venni az egyesületi tag fizikai és felkészültségbeli alkalmasságát, munkaköri leterheltségét, egészségi állapotát, teljesítő képességét.

8. A feltételek megléte és a célszerűség figyelembe vételével -elsősorban a nagyobb településeken- továbbra is célszerű szervezni és működtetni a rendszeres „**posztos polgárőri szolgálatot**”.

9. Fejleszteni, tervezni, szervezni kell a bűnmegelőzési és a közterületi szolgálatellátással kapcsolatos kommunikációs tevékenységet, az **Internet** lehetőségeit felhasználva gyűjteni, és széles körben általánosítani szükséges a „**bűnmegelőzés legjobb gyakorlatait**”.

10. Rendszeressé kell tenni a bűnmegelőzési ismeretek bővítését, szélesíteni célszerű a nemzetközi együttműködést, és az **Európai Bűnmegelőzési Hálózat (European Crime Prevention Network – EUCPN)** lehetőségeinek felhasználását.

11. A felkészítő fórumokon, az alap-, tovább- és vezető képzéseken tudatosítani kell a leggyakoribb veszélyhelyzeteket, és a megelőzés lehetőségeit. Bővíteni kell a lakóság tájékoztatásának lehetőségeit, a helyi média lehetőségek kihasználásával, és a rendőrség által összeállított kiadványok, szóróanyagok terjesztésével, valamint „**Polgárőr Tájékoztató Lapok**” készítésével, és az állampolgárokhoz történő eljuttatásával.

12. Folytatni szükséges a polgárőr szerepvállalást a **gyermek- és ifjúságvédelem**, a kábítószer fogyasztásának visszaszorítása, a közlekedésbiztonsága, a balesetek megelőzése területein, amelynek legfőbb színtere az „**Egy iskola – egy polgárőr mozgalom**”.

13. Az **áldozattá válás megelőzése** érdekében tervszerűen kell foglalkozni az idős, főleg egyedül élő emberek védelmével, napi életvitelük figyelemmel kísérésével, és segítségével, valamint a hajléktalanok problémáival.

V.

Országos, regionális és funkcionális bűnmegelőzési és közterület ellenőrzési feladatok:

- A bűnözés településeken, régiókon átívelő, térben és időben dinamikusan változó, társadalmi jelenség. A hatékony bűnmegelőzés érdekében - a szervezett, lokális

fellépés elsődlegessége mellett - szükséges a polgárőr egyesületek központilag koordinált, az együttműködő partnerekkel térben és időben egyeztetett, célhoz kötött, demonstratív, nagy létszámú szolgálat ellátása.

- Országos-, regionális akciók meghirdetése történhet a rendőrség, vagy más együttműködő partner indokolt kérésére, vagy előre tervezetten, az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai alapján.
- Fokozott igénybevételt jelent Magyarország EU elnökségének időszakában /2011. első félév/ a kiemelt rendezvények biztosításában résztvevő rendőri erők segítése, az érintett budapesti és megyei rendőr-főkapitányságok felkérésének megfelelően.
- A kiemelt üdülőkörzetekben a rendőrség koordinációja alapján, az idegenforgalmi idény jelent fokozott, regionálisan összehangolt bűnmegelőzési feladatokat (Balaton, Velencei tó, Dunakanyar, Budapest, Tisza tó).
- Speciális koordinációt igényel a gépjármű felderítő tagozat, a vízi polgárőrök, a lovas polgárőrök egységes feladatellátásának összehangolása.
- Idényjellegű bűnalkalmak /fa- és mezőgazdasági termények lopása/ megelőzése regionális együttműködés megszervezésével, közreműködés a felderítésében, a veszélyeztetett területek biztosításában
- Hagyományosan jelentkező, kiemelt, országos polgárőr akciók időszakai:

- Húsvéti Polgárőr Napok” elnevezéssel bűnmegelőzési, gyermek- és ifjúságvédelmi akcióorozat

- Őszi Bűnmegelőzési Hónap” keretében az iskolakezdés bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági feladataiban való részvétel

- Mindenszentek és Halottak Napja” időszakában a temetők rendjét veszélyeztető bűncselekmények megelőzése, és a baleseti veszélyek mérséklése

- Karácsonyi Polgárőr Bűnmegelőzési Napok” alkalmával a bevásárló központok, piacok, vásárok, vásárcsarnokok körzetének fokozott ellenőrzése

- emzeti ünnepekkel összefüggő közösségi rendezvények közterületi rendjének ellenőrzése

8. A közös és az önálló szolgálatot teljesítő polgárőrök ismerjék és tartásuk be a Polgárőr törvényben, alapszabályban és a Polgárőr Kézikönyvben meghatározott formai és az Etikai Kódexben előírt magatartási követelményeket. Megjelenésükkel, szolgálat állításukkal erősítsék a Polgárőrség, és a Rendőrség iránti közbizalmat és az állampolgárok biztonságérzetét. Az akciók során a polgárőröknek a láthatóságra kell törekedniük, és a szolgálatuk során a törvény adta aktivitást tanúsítsák. (Figyelés, járőrözés, tettenérés, jelzésadás a rendőrség részére...)

9. A megtervezett, illetve végrehajtott feladatokról, célokról és eredményekről a helyi lehetőségeknek megfelelően /média, Internet, fórumok/, az együttműködésben résztvevőkkel egyeztetve, közösen vagy önállóan tájékoztassák a lakosságot.

Budapest, 2011. január 21.

Zámbó Péter
OPSZ alelnök